

TOIMINTAKERTOMUS 2002

SISÄLTÖ

LIITON TEHTÄVÄ	3
TOIMINTAYMPÄRISTÖ VUONNA 2002	3
KANSANTALOUS	3
RAKENTAMINEN.....	3
TALOTEKNIikka	4
LIITON TOIMINTA VUONNA 2002.....	4
PAINOPISTEET	4
ELINKEINOASIAT	4
SOPIMUSEHDOT.....	4
KILPAILUN TERVEHDYTTÄMINEN JA JÄRJESTÄYTYNEIDEN URAKOITSIJOIDEN MARKKINA- OSUUKSIEN KASVATTAMINEN	4
JÄSENPALVELU	5
LV- JA IV-PAKETTIREKISTERI.....	5
KOULUTUS	5
<i>LVI-alan koulutukseen vaikuttaminen .....</i>	<i>5</i>
<i>Ammattikoulutus.....</i>	<i>5</i>
VIESTINTÄ.....	8
ALUETOIMINTA	8
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	9
TYÖMARKKINA-ASIAT	9
TYÖEHTOSOPIMUSTEN TEKEMINEN	9
<i>Tulopoliittinen kokonaisratkaisu .....</i>	<i>9</i>
<i>Toimihenkilöt.....</i>	<i>10</i>
<i>Työntekijäsopimukset.....</i>	<i>10</i>
TALVI 2002.....	10
SYKSY 2002	11
<i>Työehtosopimuksen yleissitovuus .....</i>	<i>12</i>
<i>Ulkomaisten yritysten ja työvoiman tulo Suomeen.....</i>	<i>12</i>
TYÖEHTOSOPIMUKSEN SOVELTAMISTA KOSKEVAT NEUVOTTELUT	13
ANSIOKEHITYS.....	13
SOSIAALIKULUJEN KEHITYS	14
TYÖTAISTELUT.....	15
TES-TYÖRYHMÄT	15
HALLINTO.....	16
VUOSIKOKOUKSET	16
HALLITUS.....	16
JOHTOKUNTA	17
TALOUS JA TILINTARKASTAJAT	17
VALIOKUNNAT.....	17
LIITON EDUSTUS ERI ELIMISSÄ	18
TOIMISTO JA HENKILÖKUNTA.....	19
KIVIJÄRVI	19
LIITON JÄSENET 31.12.2002.....	20

1

LIITON TEHTÄVÄ

Liiton tehtävänä on jäsenten ja toimialan liiketoimintamahdollisuuksien edistäminen.

Liitto aloitti toimintansa 1.1.2002, jolloin siihen yhdistettiin kahden aiemman LVI-urakoitsijajärjestön, LVI-Urakoitsijat ry:n ja Vesi- Lämpö- Ilmastointiurakoitsijaliitto VeLU ry:n toiminta. Liitto yhdistää LVI-urakoinnin tai palvelutoiminnan eri sektoreita edustavien, eri puolilla maata sijaitsevien eri kokoisten yritysten yhteiset tarpeet tehokkaaksi edunvalvonnaksi.

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU on vahva, kattava ja kehittävä erikoisurakointiliitto osana Talotekniikkaliittoa.

2

TOIMINTAYMPÄRISTÖ VUONNA 2002

2.1

Kansantalous

Kansantaloudessa epävarmuuden aika jatkui ja odotukset maailmantalouden elpymisestä synkistyivät syksyn 2002 aikana. Maailmankaupan yskimisen lisäksi kysymysmerkiksi muodostui kuluttajien luottamus oman ja yleisen talouden nousuun. Erityisesti Yhdysvaltojen talouskasvuun kohdistuneet odotukset pettivät kerta toisensa jälkeen ja nousu jäi odottamaan itseään myös Suomessa. Toteutuneet tunnusluvut vaihtelivat vaikeasti tulkittavalla tavalla kuukausittain.

2.2

Rakentaminen

Rakentamisen suhdannekuva pysyi melko vakaana ja rakennusteollisuuden luottamusindeksi jopa nousi vuoden 2002 lopulla. Kehitystä sävyttivät kuitenkin monet epävarmuustekijät, jotka voivat heilauttaa rakentamisen tuotantomääriä. Tätä kirjoitettaessa näyttää siltä, että asuntotuotannon määrä jää ennätyksellisen alhaiselle tasolle ja toimistorakentamisen määrä putoaa merkittävästi.

Uudistuotannosta vapautuneita resursseja on siirtynyt saneerauspuolelle.

2.3

Talotekniikka

Talotekniikan kiinteähintainen volyymi oli noin 3,1 miljardia euroa. Tästä uudisrakentamisen osuus oli noin 1,65 mrd € ja korjausrakentamisen noin 1,45 mrd €. LVV-markkinan arvo oli noin 1,5 mrd € ja IV-markkinan arvo vajaat 500 milj. €. Sähköasennuksen markkinoiden koko oli noin 1,1 mrd €.

Marraskuussa julkaistun suhdannekatsauksen mukaan urakoitsijat eivät odota merkittäviä heilahduksia talotekniikkamarkkinoilla.

3

LIITON TOIMINTA VUONNA 2002

3.1

Painopisteet

Liiton toiminnan painopisteet vuonna 2002 olivat:

- uuden liiton toiminnan ripeä käynnistäminen
- työehtosopimusten tekeminen
- sopimusehdot TALTEK YT 2002
- jäsenpalvelun toteuttaminen
- työssääppimisen edistäminen.

Liiton toiminta pohjautui koko talotekniikka-alaa koskevissa kysymyksissä Talotekniikkaliiton toimintasuunnitelmaan. Tässä toimintakertomuksessa esitetään LVI-TU:n sektorikohtaiset asiat.

4

ELINKEINOASIAT

4.1

Sopimusehdot

Julkaistiin yhteistyössä LVI-Teollisuuden Neuvoston ja Suomen ilmateknillisen Toimialayhdistyksen kanssa TALTEK YT 2002 sopimusehdot. Ne suositeltiin otettavaksi käyttöön syyskuun 2002 alusta. Tukku-kauppaa edustava suomen Putkikauppiasyhdistys ei ole ehtoja hyväksynyt, vaan totesi, etteivät ehdot sovi heidän jäsenilleen ja että jokainen jäsen päättää itse toimitusehdoistaan.

4.2

Kilpailun tervehtyttäminen ja järjestäytyneiden urakoitsijoiden markkinaosuuksien kasvattaminen

Liitto ylläpiti järjestelmää yritysten pätevyys- ja referenssitiedoista.

Harmaiden markkinoiden torjuntaa jatkettiin osallistumalla muiden liittojen ja rakennuttajien yhteistoimintaan.

Liitto osallistui RT:n erikoisurakoitsijajaoston toimintaan, jossa käsiteltiin mm. yhteisten sopimusehtojen noudattamista ja aloitettiin RT:n alirakan sopimusehtojen päivitystyö vuoden lopulla.

Talotekniikkaliitto järjesti RAKLI:n ja SKOL:in kanssa yhteistapaamisen, jossa käsiteltiin ajankohtaisia vaikuttamisasioita.

4.3

Jäsenpalvelu

Jäsenpalvelun päätoteutusmuodot olivat neuvonta ja informointi tiedottein, kiertokirjein ja puhelimitse.

Yritysten tunnusluvuista tehty selvitys julkaistiin Uudenmaan alueyhdistyksen kokouksessa.

Liitto ja liiton jäsenyritykset osallistuivat talotekniikan suhdanteet 2002 tuottamiseen.

Uudenmaan alueella toimeenpantiin selvitys yritysten tilauskannasta.

4.4

LV- ja IV-pakettirekisteri

Liitto osallistui Tapals Oy:n toimintaan pakettirekisterien päivittämiseen, kehittämiseen ja markkinointiin. Päivitystarvetta aiheutti mm. työsopimukseen tehdyt muutokset.

4.5

Koulutus

Koulutusta järjestettiin yhteistyössä Talotekniikkaliiton ja STAP:n kanssa.

Liittojen puitteissa järjestettiin koulutusta seuraavasti:

Toimintavuoden aikana liitot toteuttivat 12 koulutustilaisuutta, joihin osallistui LVI-TU:sta 279 henkilöä. Kaikkiaan koulutustilaisuuksia oli 24, joista 12 jouduttiin peruuttamaan vähäisen osallistumismäärän vuoksi.

Eniten osallistujia oli TES- ja putken urakkahinnoittelukoulutuksessa (145) sekä tulityökursseilla (47), joita liitto järjesti yhdessä Talotekniikkaliiton kanssa Helsingissä. Muille paikkakunnille ei saatu riittävää määrää osallistujia, jotta kurssi olisi voitu järjestää. Uudenmaan alueristeykselle osallistui 43 jäsentä.

Liittojen järjestämät koulutustilaisuudet toteutettiin omakustannushintaan.

4.5.1

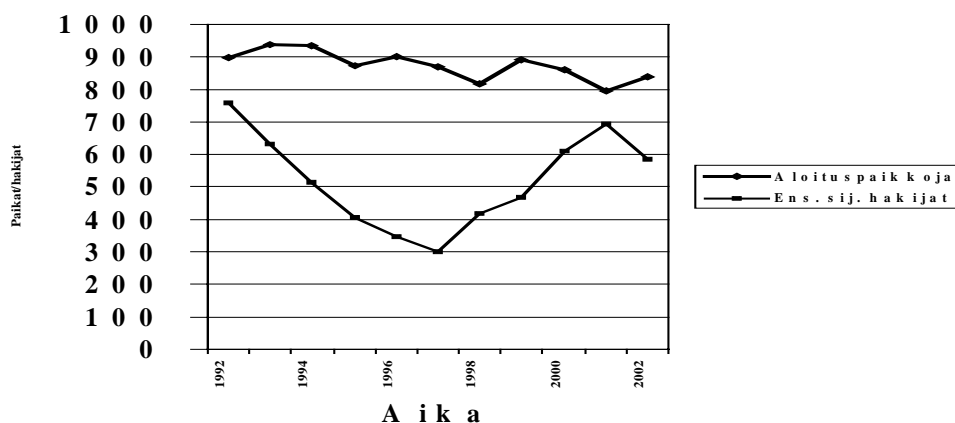
LVI-alan koulutukseen vaikuttaminen

Ammattikoulutus

LVI-tekniikan peruslinja oli 35:ssä ammattioppilaitoksessa. Näissä oli peruskoulupohjaisia aloituspaikkoja 840. Ensisijaisten hakijoiden määrä oli 586, niiden aloituspaikkojen mukaan laskettuna hakusuhde oli 0.7.

Vuoden 2002 luvut ovat epävirallisia, koska opetushallitus vahvistaa ne vuoden 2003 syksyllä.

LVI-alan aloituspaikat ja hakijat

Ammattikorkeakoulutus

Ammattikorkeakouluopetusta annettiin neljässä eri oppilaitoksessa. Ammatillisen korkea-asteen koulutukseen oli hakijoita 211, joista opiskelemaan valittiin 167. Hakusuhde ensisijaisten hakijoiden aloituspaikojen mukaan oli 1.45.

Koulutusvaliokunta

Koulutusvaliokunnan lakkauttamisen jälkeen koulutusasiat käsitellään urakoitsijavaliokunnassa. Siihen nimettiin Harri Kinos Putkiwuorio Oy:stä, Jukka Laamanen Lähiputki-Yhtiöstä, Vesa Lassila Tekmanni Oy:stä, Timo Nummela Vesinummela Oy:stä ja Arvo Ylönen YIT Huber Oy:stä.

LVI-alan koulutustoimikunta

Vuonna 1997 annetun asetuksen perusteella koulutustoimikuntien määrää vähennettiin yhdeksään. LVI-ala yhdistettiin rakennusalan koulutustoimikuntaan. Liitolla ei ollut omaa edustajaa koulutustoimikunnassa. Koulutustoimikunnan yhteyteen perustettiin jaosto, jossa liiton edustajana oli Arvo Ylönen.

Vuoden 2000 lopussa annettiin uusi asetus koulutustoimikunnista ja sen mukaisesti perustettiin myös talotekniikan koulutustoimikunta. Siihen nimettiin LVI-alan edustajiksi johtaja Arvo Ylönen YIT Huber Oy:stä (varamieheksi aluepäällikkö Pekka Järvinen, Are Oy) ja toimitusjohtaja Jouko Viro Armiputki Oy:stä (varamieheksi toimitusjohtaja Jarmo Kytö Lahden LVI-Expertti Oy).

LVI-työpaikkaohjaajien koulutus

Talotekniikkaliitto aloitti v. 2000 paikallisten oppilaitosten kanssa ESR-

rahoitteisen koulutuksen järjestämisen LVI-työpaikkaohjaajille. Tavoitteena oli kouluttaa n. 160 työpaikkaohjaajaa Oulussa, Kurikassa, Jyväskylässä, Tampereella, Porissa, Turussa ja Kouvolassa järjestettävissä koulutustilaisuuksissa. Koulutuksen laajuus oli kaksi opintoviikkoa. Koulutus toteutettiin oppilaitoksissa ja työpaikoilla. Koulutus päättyi suunnitellun mukaisesti lokakuussa 2002, jolloin koulutettuja työpaikkaohjaajia on yhteensä 143 henkilöä. Heistä yksi on nainen.

Työssäoppimista edistettiin tiedottamalla sekä sopimalla työntekijäpuolen kanssa työehtosopimukseen pelisäännöt työssäoppimisen toteutuksesta.

Tutkintotoimikunnat

Opetushallitus on asettanut ammattitutkintolain 4 §:n nojalla talotekniikka-aloille ammattitutkintotoimikunnat. Toimikuntaan kuuluu kuusi jäsentä, kaksi työnantajien, kaksi työntekijöiden ja kaksi opettajien edustajaa. Tutkintotoimikunnat työskentelivät säännöllisesti.

Talotekniikka-alan työnantajien edustajina toimivat:

Putkiasentajan tutkintotoimikunta: aluejohtaja Keijo Palola, Huber Servitek Oy ja toimitusjohtaja Jarmo Kytö, Lahden LVI-Experti Oy.

Ilmastointiasentajan tutkintotoimikunta:
projektipäällikkö Raimo Mäkinen, ABB Installaatiot Oy

Teknisen eristäjän tutkintotoimikunta:
toimitusjohtaja Jyrki Hämäläinen, Eristys HeWaCo Oy

Taitaja 2002 -kilpailut

Vuoden 2002 taitajakilpailut järjestettiin 17.–19.1.2002 Imatralla. Putkiasennuksen taitajakilpailun toteutuksesta vastasi Lappeenrannan koulutusyksikkö ja ilmastointiasennuksesta Kouvolan koulutusyksikkö. Kilpailut kestivät kolme päivää.

Putkipuolen kilpailutehtävät käsittivät lämmityskattilan ja lämpöpatterin asennuksen kytkentöineen, viemärien asennuksen kylpyhuonetta varten ja kylpyhuoneen vesijohtojen sekä vesikalusteiden asentamisen. Kilpailun voitti Jani Naaraoja Turun ammatti-instituutista. Ilmastointiasennuksen kilpailutehtävät käsittivät kanava-asennuksen tarkastusluukkuineen ja venttiileineen, levitysosien tekemisen sekä ilmamäärien säätämisen ja tarkistuksen. Kilpailun voitti Jarno Raitanen Kouvolan koulutusyksiköstä. Loppukilpailuihin osallistui molemmissa lajeissa kahdeksan kilpailijaa. Entisen käytännön mukaan alan työntekijäjärjestö Rakennusliitto ja työnantajaliitto LVI-TU tukivat kilpailun järjestämistä taloudellisesti ja työpanosten muodossa.

Next Step - messut

Vuoden 2002 Next Step -messut järjestettiin 23.-25.1.2002 Helsingin messukeskuksessa. LVI-Keskusliitto järjesti messut yhteistyössä Talotekniikkaliiton kanssa.

Studia-messut

Vuoden 2002 Studia -messut järjestettiin 29.10.-31.10.2002 Wanhassa Satamassa Helsingissä. LVI-TU oli järjestelyissä mukana yhdessä Suomen LVI-Liitto SuLVI:n kanssa.

Rekrytointitoiminta

Liitto osallistui yhdessä RT:n kanssa nuorille järjestettyihin kampanjoihin ja mm. seuraavien julkaisujen tuottamiseen:

- Theraksa.net-lehti, joka jaettiin peruskoulujen 9-luokkalaisille (69 000 kpl),
- Build up your life-esite. Esite päivitettiin ja jaettiin niille ammattikoululaisille ja lukiolaisille, jotka ovat hakeutumassa ammattikorkeakouluihin,
- Theraksa.net -nettisivut. Sivuilta on linkit eri oppilaitoksiin. Sivulla voi tutustua eri rakennus-/talotekniikka-alan ammatteihin.

Ammattioppilaitoksille järjestettiin kertomusvuonna rekrytointikilpailu siitä, mikä oppilaitos saa eniten lisättyä ensisijaishakijoiden määrää LVI-alalle. Kilpailun voitti Turun ammatti-instituutti. Opettajille annetaan palkintona messumatka keväällä 2003.

4.6

Viestintä

Toimintavuoden alusta hyväksyttiin liiton graafinen ilme. Sen pohjalta tehtiin liiton kotisivut (www.lvi-tu.com) sekä painettiin liiton esite.

Uuden liiton käynnistäminen meni läpi hyvin sekä tiedotusvälineissä että alalla. Liitto oli merkittävästi esillä kevään työmarkkinakerroksella. Koska lähes kaikki muut alat olivat TUPO:ssa, talotekniikkaan ja LVI-urakointiin kohdistui tavallista voimakkaampi mielenkiinto. Laajaa, joskaan ei pelkästään myönteistä, julkisuutta LVI-urakointi sai ulkomaista työvoimaa koskevissa asioissa.

LVI-TU ja sen toiminta tehty tunnetuksi sidosryhmätapaamisissa. Tiedotusvälineille on tarjottu juttuja ja juttuaihioita LVI-alasta ja LVI-TU:sta. Osaavat urakoitsijat –kirjassa ja nettiversiossa esitellään liiton jäsenet kuten myös www.erikoisurakoitsijahaku.com internet-sivuilla.

Liitto on osallistunut erilaisiin messu- ym. tapahtumiin.

Sisäinen tiedotus on toteutettu talotekniikatiedotteilla, kiertokirjeillä, koulutustapahtumissa ja aluetilaisuuksissa.

4.7

Aluetoiminta

Alueyhdistysten vetäjille järjestettiin koulutuspäivä Tampereella 19.4. Tilaisuuteen osallistui 10 henkeä. Syyskokouksessa Tampereella 30.11. todettiin, että kahden erilaisen järjestökulttuurin yhdistämisessä törmätään myös asioihin, jotka ovat olleet toiselle liitolle itsestään selvyysasioita ja toiselle vieraita asioita. Eräs tällainen asia on ollut aluetoiminta. Ko-

kouksen yhteydessä pidetyssä alueyhdistysten vetäjien palaverissa todettiin, että mistään hylkimisreaktiosta ei ole kyse, vaan tradition ja kokemuksen puutteesta, joka korjaantuu ajan myötä.

Alueyhdistykset ovat järjestäneet jäsenilleen kokouksia ja opintomatkoja mm. Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä ja Pohjois-Savossa.

4.8

Kansainvälinen toiminta

LVI-TU on jäsen LVI-urakoinnin Eurooppa-liitto GCI-UICP:ssä. Toimitusjohtaja osallistui GCI-UICP:n toimitusjohtajakokoukseen 1.3. Brysselissä ja vuosikokoukseen 5.-8.6. Kööpenhaminassa.

Puheenjohtaja ja toimitusjohtaja osallistuivat pohjoismaisten LVI-urakoitsijaliittojen johtoryhmän kokouksiin 12.-13.4. Oulussa ja 10.-11.10. Tukholmassa. LVI-TU antoi lausunnot GCI-UICP:lle mm. energiatehokkuutta, urakointiyritysten arviointia sekä commissioning-palvelujen kehittämistä koskevissa asioissa.

5

TYÖMARKKINA-ASIAT

5.1

Työehtosopimusten tekeminen

Työehtosopimusneuvotteluja käytiin vuoden aikana kahteen otteeseen. Työntekijäsopimuksista neuvoteltiin talvella ja tulopoliittisen sopimusratkaisun synnyttyä myös syksyllä. Toimihenkilöiden sopimuksista neuvoteltiin syksyn TUPO:n yhteydessä.

5.1.1

Tulopoliittinen kokonaisratkaisu

Keskusjärjestöt saavuttivat 18.11.2002 neuvottelutuloksen tulopoliittiseksi sopimukseksi vuosille 2003-2005. Tämän neuvottelutuloksen pohjalta oli uudet alakohtaiset työehtosopimukset solmittava viimeistään 30.11.2002.

Tulopoliittinen ratkaisu sisältää palkankorotusten lisäksi SAK:n vaatimia ns. laadullisia parannuksia työehtoihin. Näitä sopimuskauden aikana kehitettäviä asioita ovat mm. jatkuvan neuvottelun kehittäminen, ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen, työllisyys- ja työvoimapolitiikkaa koskeva kannanotto sekä työelämän kehittäminen. Työelämän kehittämiseen sisältyy 14 pääkohtaa, joissa on mm. luottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun asemaa, työsuojelun valvontaa ja ulkomaa-alaisten työsuohdevalvontaan liittyviä hankkeita.

Palkkojen korotuksia ratkaisuun sisältyi kaksi, maaliskuussa 2003 ja maaliskuussa 2004. Ensimmäisen sopimusvuoden yleiskorotus on 17 senttiä, kuitenkin vähintään 1,8 %. Em. lisäksi 0,8 %:in suuruinen liittoerä ja

eräillä aloilla tasa-arvoerä, jonka suuruus oli maksimissaan 0,4 %. Talotekniikka-alan teollisuustoimihenkilöillä tasa-arvoerä oli 0,4 % ja teknisillä toimihenkilöillä 0,1 %. Työntekijöillä ei ole tasa-arvoerää. Liitto- ja tasa-arvoerän käytöstä on sovittu alakohtaisesti. Mikäli korotusten taso alakohtaisesti hyväksyttiin, mutta toteuttamistavasta ei päästy yksimielisyyteen, yhdistettiin em. korotukset yleiskorotukseksi, joka tuli kunkin työntekijän palkkaan. Samoin korotettiin ohje- ja taulukkopalkkoja.

Toisen vuoden yleiskorotus on 16 senttiä, kuitenkin vähintään 1,7 %. Sen lisäksi siihen sisältyy 0,5 %:in suuruinen liittoerä. Korotustekniikka on sama kuin ensimmäisenä sopimusvuonna. Tasa-arvoerää ei toisen vuoden korotuksiin sisälly.

Tulopoliittisen kokonaisratkaisun pohjalta solmittiin alakohtaisia sopimuksia siten, että niiden kattavuus on yli 90 % palkansaajista.

5.1.2 Toimihenkilöt

Toimihenkilöillä oli voimassaolevat työehtosopimukset 31.1.2003 asti, joten toimintavuoden keväällä työehtosopimusneuvotteluja ei käyty.

Marraskuussa käytiin tulopoliittisen sopimuksen soveltamista koskevat neuvottelut. Niissä saavutettiin tulopoliittisen sopimuksen mukainen neuvottelutulos 29.11.2002. Kummankin vuoden (0,8 % ja 0,5 %) liittoerien käyttö jätettiin sovittavaksi palkkausjärjestelmäuudistukseen.

5.1.3 Työntekijäsopimukset

Talvi 2002

Tammikuun lopussa päättyneiden työntekijäsopimusten neuvotteluvaikeudet oli aloitettu jo hyvissä ajoin vuoden 2001 syksyllä mm. tiedustelemalla yrityksiltä muutostarpeita sopimukseen ja urakkahinnoitteluihin. Varsinaiset esitykset puolin ja toisin annettiin vuoden 2001 joulukuun puolivälissä.

Neuvotteluja yhteisen talotekniikka-alan työntekijöitä koskevan sopimuksen aikaansaamiseksi jatkettiin vuoden alussa. Työntekijäpuolen vaatimukset olivat palkankotusten osalta kumpanakin vuotena luokkaa 0,35 €/tunti (2,08 mk/h). LVI-puolen palkkoihin vaadittiin lisäksi niiden korottamista sähköasennusalan taulukoiden tasolle. Tämä korotus olisi tietänyt 20 %:n nousua alan perustuntipalkkoihin. Lisäksi vaatimukset tekstimuutoksiksi olivat LVI-alalla kustannusvaikutukseltaan n. 5,5 % ja sähköasennustoimialalle 2,5 %.

Neuvotteluja käytiin näistä lähtökohdista pienemmissä työryhmissä, kunnes 20.2. neuvottelut todettiin päättyneiksi. Työntekijäliitot antoivat lakkovaroituksen siten, että lakko olisi alkanut 7.3.2002. Rakennusliiton osalta lakkouhka kohdistui pääkaupunkiseutuun ja kolmeen kymmeneen muuhun kohteeseen muualla maassa. Sähköalan lakon piiriin ilmoitettiin pääkaupunkiseutu ja kymmenen muuta kohdetta muualla maassa.

Neuvottelujen kuluessa oli nähtävissä, kuten aina ennenkin, että Sähköliitto ei tosiasiansa halunnut LVI-alan taulukoiden nousevan sen tasolle. Sähköliitto käytti tätä "kaunista ajatusta" omien roimien korotustensa ajamiseen. Luonnollisestikaan Rakennusliitolla ei ollut mitään vetoapua vastaan. Tämä asetelma tuli lopullisesti esille jo helmikuun alussa, kun LVI-alalla mietittiin ratkaisua asiaan. Ratkaisuna esitettiin ns. kerrointekniikkaa. Kun tämä esitettiin työntekijäpuolelle, niin kumpikin niistä vastusti sitä. Rakennusliitto ilmoitti, etteivät he voi jättäytyä sähkön peesiin. Sähköliitto ei taas muuten vain hyväksynyt ratkaisua, koska se olisi yhdistänyt taulukot vääjäämättömästi.

Näin oli saatu työntekijäliitot paljastamaan totuus asiasta. Tilanne vaikeutui työntekijäliittojen kannalta. Kun työnantajapuoli oli tehnyt esityksen toteutuskelpoisesta ratkaisusta, yksi peruste lakolle oli poistunut.

Koska lakkovaroitus oli annettu, siirtyi asia valtakunnansovittelijan soviteltavaksi. Lukuisten neuvottelujen jälkeen annettiin sovintoesitys 6.3.2002. Sovintoesitys piti sisällään em. kaltaisella tekniikalla toteutetun taulukoiden yhdistämisen, muutamia tekstikysymyksiä ja n. 2,2 %:n palkankorotusratkaisun. Sopimuskausi oli kolmivuotinen vuosille 2002-2005 siten, että palkankorotukset seuraaville vuosille oli sidottu TT:n yleiseen linjaan.

Rakennusliitto hyväksyi ratkaisun, mutta Sähköliitto ja Talotekniikka-liitto hylkäsivät sen. Koska kyseessä oli vielä siinä vaiheessa yhteinen työehtosopimus, päätettiin LVI-alan lakon alkamista siirtää ja jatkaa neuvotteluja oman sopimuksen tekemisestä siten kuin hallitus oli eräänä vaihtoehtona päättänyt. Sähköasennusalan lakko alkoi 7.3.2002 klo 7.00.

Putkialan urakkahinnoittelusta ja eristysalan urakkahinnoittelusta oli saavutettu neuvottelutulos helmikuun puolivälissä. Putkialan hinnoittelussa saatiin sovittua pitkään avoinna ollut lattialämmitysputkistojen hinnoittelu kokeiluluonteisesti siten, että ne työt voitiin tarvittaessa antaa alirakoitsijalle.

LVI-ala jatkoi sopimusneuvotteluja. Niistä saavutettiin 19.3. tulos, jonka hallinnot hyväksyivät. Näin talotekniikka-alan sopimus jakaantui kahdeksi erilliseksi työehtosopimukseksi. Myös sähköasennusalalla jatkettiin neuvotteluja valtakunnansovittelijan johdolla. Sähköliitolla näytti lakon aikaansaaminen olleen ainoa pyrkimys. Lakolla ei näyttänyt olevan vaikutuksia rakentamiseen ja niinpä työntekijät näkivät parhaaksi suostua sovittelijan tekemään sovintoesitykseen 21.3. Mikäli sähköalan lakko olisi laajennut koko maahan, olisi se todennäköisesti murtunut ja työt olisivat jatkuneet. Edellistä esitystä oli korjattu kahdella 0,17 euron korotuksella siten, että ne leikkaavat henkilökohtaista palkanosaa.

Syksy 2002

Kun syksyllä saavutettiin neuvottelutulos tulopoliittisesta ratkaisusta vuosille 2003-2005, todettiin työntekijäpuolen kanssa, ettei ole kiirettä

aloittaa sopimusneuvotteluja ennen kuin ratkaisun kattavuudesta on varmuus. Sähköasennuspuoli pääsi sopimukseen 26.11. palkankorotusten suuruudesta ja sopimuskauden jatkamisesta kahdella viikolla. Palkankorotukset tehtiin puhtaasti TUPO:n mukaan, taulukoihin 2,6 % vuonna 2003 ja 2,2 % vuonna 2004. Samat korotukset myös kunkin työntekijän aikapalkkaan ja urakkahinnoitteluun. Nyt sähkön sopimus oli rakenteeltaan hyvä, koska siinä korotettiin myös henkilökohtaista palkanosaa eikä kaikkea pantu perustuntipalkkataulukkoon.

LVI-alalla käytiin joulukuussa ensimmäiset neuvottelut palkankorotusten toteuttamisesta ja mahdollisesta muustakin TUPO:on yhtymisestä. Silloin työnantajapuoli esitti, että korotukset tulisivat olemaan samoin kuin sähköasennusalan sopimuksessa. Työntekijäpuoli piti niitä liian alhaisina ja TT:n yleinen linja ei heidän mukaansa olisikaan TUPO. Vuoden lopussa sovittiin neuvottelujen jatkamisesta ja todettiin, että mikäli sopimukseen ei päästä, palkankorotukset jäävät ratkaisulautakunnan päätettäväksi.

5.1.4

Työehtosopimuksen yleissitovuus

Työehtosopimusten yleissitovuuden vahvistamislautakunta vahvisti ke- säkuussa LVI-toimialan työntekijöitä koskevan työehtosopimuksen olevan yleissitovan LVI-alalla. Tämä tarkoitti mm. sitä, että ilmastointiasennukset kuuluvat tämän sopimuksen piiriin, eivätkä metalli- tai sähköasennusalan sopimusten piiriin.

5.1.5

Ulkomaisten yritysten ja työvoiman tulo Suomeen

Työntekijäliitot ovat vastustaneet ulkomaisen työvoiman tuloa Suomeen ja samalla tietysti myös ulkomaisia yrityksiä. SAK oli ottanut tämän asian tavoitteekseen TUPO:ssa ja sen jäsenliitot tukivat näitä pyrkimyksiä.

Myös Rakennusliitto oli innokas ryhtymään ulkomaisen työvoiman tulon estämiseen keinoja kaihtamatta. Omat tavoitteensa he ovat naamioineet siihen kauniiseen ajatukseen, että ulkomaalaiselle työvoimalle pitää maksaa suomalaisen huippuammattimiehen palkka työtaitoon katsomatta. Tämä em. ajatus saa julkisuudessa suojelemaan vastaanoton, jota kaikki kannattavat. Mikäli kaikille maksettaisiin palkka työtaitoon katsomatta huippuammattimiehen mukaan, ei kukaan varmaan palkkaisi ulkomaalaisia työntekijöitä. Muita keinoja on ollut rikostutkintapyyntöjen jättäminen ulkomaalaislain perusteella jäsenyrityksistä tai niiden toimihenkilöistä. Näillä keinoin pyritään painostamaan olemaan käyttämättä ulkomaalaista työvoimaa tai yrityksiä.

Liitto teki keväällä periaatteellisesti merkittävän päätöksen ottamalla jäseneksi virolaisen yrityksen. Tätä perusteltiin mm. sillä, että yrityksen tulee kotipaikasta riippumatta voida toimia Suomessa, kunhan se noudattaa lakeja ja sopimuksia. Työnantajaliiton tehtävänä on turvata järjestäytyneiden yritysten työrauha ja oikeus sopimusten noudattamiseen.

Myös TT on ollut sillä kannalla, että ulkomaalainen työvoima on tervetullutta, mikäli he haluavat tehdä töitä Suomessa.

Rakennusliitto julisti syksyllä saarron toista virolaista jäsenyritystä vastaan Helsingissä ja Tampereella. Selvityksiä siitä, että työehdot on täytetty, annettiin monta mapillista, mutta se ei Rakennusliitolle riittänyt. Rakennusliitto vaati lakien ja sopimusten noudattamista, mutta käytti kuitenkin itse laittomia keinoja. Saarto ei päättynyt ennen kuin työtuo- mioistuini oli tuominnut työrauhavelvollisuuden rikkomisesta kahdet hy- vityssakot, yhteensä 12.000 euroa. Tehtyjen selvitysten mukaan työeh- toja oli noudatettu tarkalleen.

5.2

Työehtosopimuksen soveltamista koskevat neuvottelut

Liittomme ja Rakennusliiton välillä käytiin neljä työehtosopimuksen so- veltamista koskevaa neuvottelua.

5.3

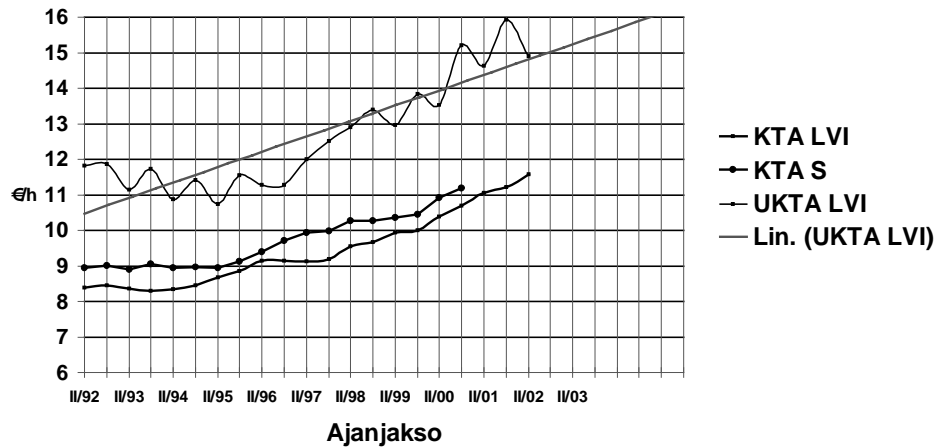
Ansiokehitys

Teollisuuden teknisten ja teollisuustoimihenkilöiden ansioiden arvioi- daan olleen keskimäärin 3,5 % ja työntekijöiden 3,1 % edellisen vuoden ansioita korkeammat.

Talonrakennusalan työntekijöiden ansioiden arvioidaan olleen 3,7 % ja LVI-toimialan työntekijöiden 2,8 % korkeammat edellisen vuoden nel- janteen neljännekseen verrattuna. LVI-toimialan teknisten ja teollisuus- toimihenkilöiden ansioiden arvioidaan olleen 4,0 % edellisen vuoden an- sioita korkeammat.

LVI-alan palkat

Aikapalkan keskituntiansio verrattuna urakan keskituntiansioon, asentajat

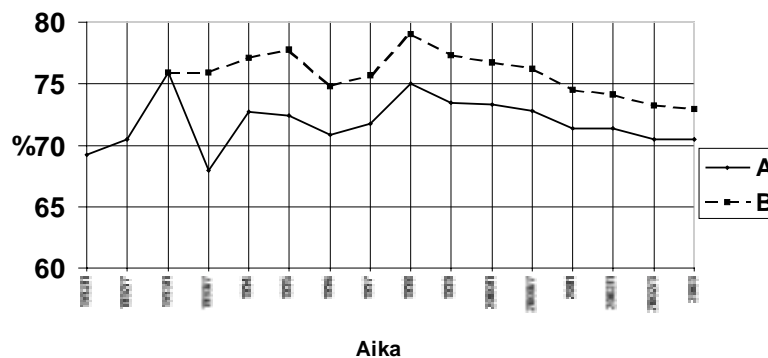
Lähde: palkkatilastot /PA 29.01.2003

5.4

Sosiaalikulujen kehitys

Sosiaalikulut olivat vuoden lopussa LV-urakointiyrityksissä keskimäärin palkkasumman 840 940 euron osalta 70,5 % ja palkkasumman 840 940 euron ylittävältä osalta 73,2 %.

Sosiaalikulujen kehitys 1990 - 2002

Ryhmien A ja B selitykset

1.7.-31.12.1993 A) palkkasumma alle 1 mmk, B) palkkasumma yli 1 mmk

1.1.1994- A) palkkasumman ensimmäinen mmk, B) palkkasumman 1 mmk ylittävältä osalta

1.1.1995- A) palkkasumman viisi ensimmäistä mmk, B) palkkasumman 5 mmk ylittävältä osalta

1.1.2002 A) palkkasumman 840 940 euron osalta, B) palkkasumman 840 940 euron ylittävältä osalta.

Ennen vuotta 1993 maksuissa ei ollut porrastusta palkkasumman mukaan. Porrastus on säilynyt vuodesta 1995 samanlaisena.

5.5 Työvoima

Työvoiman määrä vähentyi koko maassa vuoden 2001 joulukuusta vuoden 2002 joulukuuhun 7.000 henkilöllä ja oli 2.548.000.

Työttömyysaste oli koko valtakunnassa vuoden lopussa n. 8,1 %. Luvut perustuvat Tilastokeskuksen tietoihin.

Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto teki jäsenliittojen jäsenyrityksissä työvoimatiedustelun lokakuussa 2002.

Tiedustelussa kysyttiin työvoiman määrän muutosta lokakuusta 2002 lokakuuhun 2003 sekä onko tiedusteluhetkellä muutostarvetta työvoiman määrään ja miten yritykset näkevät tilanteen huhti-, elo-, lokakuussa 2003 ja lokakuussa 2004.

Henkilökunnan määrän kokonaisuudessaan arvioitiin vähentyvän syksystä 2002 syksyyn 2003 n. 1,8 %. Henkilöstöään vähentäviä ja lisääviä toimipaikkoja oli kumpiakin n. 25 %. Puolet toimipaikoista arvioi henkilöstön määrän pysyvän ennallaan.

Työvoiman määrästä oli lomautettuna lokakuussa 2002 n. 2,5 %. Määräaikaisessa työsuhteessa olevaa henkilöstä oli lokakuussa 2002 n. 3,5 % henkilöstöstä. Alihankinnan vuokrauksen piirissä oli lokakuussa 2002 n. 0,5 % suhteutettuna yrityksen omaan henkilöstömäärään.

Rekrytointivaikeuksia oli 50 % toimipaikoista. Rekrytointivaikeus kohdistui putki- ja ilmastointiasentajiin, joista oli tarvetta yhteensä 74 toimipaikalla, yhteensä 187 asentajasta.

Työvoiman saatavuuden arvioi lähivuosina vaikeutuvan hieman tai merkittävästi 72 LVI-toimialan toimipaikoista.

5.6 Työtaistelut

Kevään ja syksyn työtaisteluissa menetettiin LVI-toimialalla 4500 työpäivää.

5.7 TES-työryhmät

TES-tekstiryhmä

Lindholm Pasi, Pälkäneen Putki- ja Metallityö Oy

Malinen Kari, UVL-Yhtiö Oy
Ylönen Arvo, YIT Huber Oy

Varalla:

Nummela Timo, Vesinummela Oy
Viro Jouko, Armiputki Oy

Putkiasennusalan urakkahinnoitteluryhmä

Julkunen Hannu, Kruunuhaan Putki Oy
Lindholm Timo, Pälkäneen Putki ja Puhallin Oy
Nieminen Keijo, Järvenpään Putki- ja Metallityö Oy

Putkieritysalan urakkahinnoitteluryhmä

Hämäläinen Jyrki, Eristys HeWaCo Oy

6

HALLINTO

6.1

Vuosikokoukset

Kevätkokousta ei pidetty, koska ensimmäisenä toimintavuonna ei ollut kokouksessa sääntöjen mukaan käsiteltäviä asioita eivätkä hallitus tai jäsenet olleet tehneet ehdotuksia muiksi käsiteltäviksi asioiksi.

Syyskokous pidettiin Tampereella Hotelli Ilveksessä 30.11.2002. Läsnä oli 33 yritysedustajaa. Kokouksessa hyväksyttiin liiton toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2003 sekä valittiin hallitus.

6.2

Hallitus

Syyskokouksessa 1.12.2001 valittu hallitus oli:

Hallituksen jäsenet vuonna 2002

Piiroinen Kauko, Oulun Vesi ja Lämpö Oy, Oulu (**pj**)
Parvikoski Pertti, PGP-Putki Oy, Helsinki (**vpj**)

Frantti Pekka, ABB Oy, Talotekniikka ja kiinteistöpalvelut, Paimio
Huhta Antero, Tekmanni Oy, Helsinki
Hälinen Tauno, LVI-Aitta- ja Putkimiehet Oy, Kajaani
Hämäläinen Jyrki, Eristys HeWaCo Oy, Vantaa
Juva Henri, Skanska eLVIS Oy, Helsinki
Kytö Jarmo, Lahden LVI-Expertti Oy, Nastola
Lamminaho Heikki, Are Oy, Vantaa
Lindholm Petri, Pälkäneen Putki ja Puhallin Oy, Pälkäne
Lintula Olli, Saipu Oy, Lappeenranta
Malinen Kari, UVL-Yhtiö Oy, Järvenpää
Nummela Timo, Vesinummela Oy, Tammela
Nurmi Timo, Turunmaan Putkiala Ky, Turku

Rautio Tapio, LVI-Ässä Ky Rautio, Keminmaa
Ruohonen Timo, Vesijohtoliike Ruohonen Oy, Turku
Saari Heikki, LVI-Saari Ky, Ylistaro
Salminen Mauri, Tmi Mauri Salminen, Jämsänkoski
Sieppi Pentti, Putkiasennusliike Lämpölukko Ky, Rovaniemi
Tykkä Ilkka, Putki-Sampo Oy, Helsinki
Viro Jouko, Armiputki Oy, Helsinki
Ylönen Arvo, YIT Huber Oy, Helsinki

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana 8 kertaa.

6.3

Johtokunta

Hallituksen keskuudestaan valitseman työvaliokuntana toimivan johtokunnan kokoonpano oli: Kauko Piironen (pj), Pertti Parvikoski (vpj), Heikki Lamminaho, Timo Nummela, Timo Nurmi ja Ilkka Tykkä.

Johtokunta kokoontui toimintavuoden aikana 4 kertaa.

6.4

Talous ja tilintarkastajat

Liiton tuotot ja kulut sekä taloudellinen tilanne ilmenevät tilinpäätöksestä, josta tilintarkastajat ovat antaneet kertomuksensa.

Tilintarkastajina ovat toimineet Kare Kauppinen (KHT) ja Jorma Rajamäki sekä heidän henkilökohtaisina varamiehinään samassa järjestyksessä Hannu Lindberg ja Markku Vaskelainen.

6.5

Valiokunnat

Hallituksen alaisina toimivat seuraavat valiokunnat/työryhmät

Järjestö- ja viestintäryhmä

Vesa Lassila, Tekmanni Oy
Hannu Lindberg, Järvenpään Putki- ja Metallityö Oy
Petri Lindholm, Pälkäneen Putki ja Puhallin Oy
Timo Ruohonen, Vesijohtoliike Ruohonen Oy
Vesa Sorkio, Koja Tekniikka Oy
Jari Vartiainen, Putkityö Hakkarainen

Urakoitsijavaliokunta

Harri Kinos, Putkiwuorio Oy
Jukka Laamanen, Lähiputki-Yhtiöt
Vesa Lassila, Tekmanni Oy
Timo Nummela, Vesinummeela Oy
Arvo Ylönen, YIT Huber Oy

Strategiaryhmä

Hämäläinen Jyrki, Eristys HeWaCo Oy
Kytö Jarmo, Lahden LVI-Expertti Oy
Lamminaho Heikki, Are Oy
Lehtiö Raimo, ABB Installaatiot Oy
Saari Heikki, LVI-Saari Ky
Sieppi Pentti, Putkiasennusliike Lämpölukko Oy

Vaalivaliokunta

Fromholdt Anssi, Turun Putkityö Oy
Malm Esa, Putkirakentajat Oy
Rantanen Keijo, Kruunuhaan Putki Oy
Vaskelainen Markku, Tekmanni Oy

6.6

Liiton edustus eri elimissä

Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto ry (RT:n kautta)

- Edustajiston varajäsen: Kauko Piironen
- PKT-valtuuskunta: Kauko Piironen

Rakennusteollisuus RT ry

- RT:n hallituksen varsinainen jäsen: Kauko Piironen, varajäsen Pertti Parvikoski
- RT:n työmarkkinavaliokunta: Kari Malinen
- RT:n elinkeinovaliokunta: Heikki Lamminaho
- RT:n kansainvälisten asioiden valiokunta: Antti Vimpari
- RT:n teknologiavaliokunta: Kauko Piironen
- RT:n edustajisto: Timo Saarikko ja varalla Esa Malm
- RT:n erikoisurakointijaoston johtokunta: Kauko Piironen
- KTM:n kuluttajavalituslautakunta: projektipäällikkö Bo Nyman (varalla Pertti Aaltonen) molemmat sekä yleisen osaston rakentamis- ja korjausjaostossa että asuntokauppaosaston jaosto 1:ssä
- Rakentajapoolin poolitoimikunta: toimitusjohtaja Timo Saarikko.

Talotekniikkaliitto ry, hallitus: Pertti Parvikoski, Timo Saarikko, Pekka Hämäläinen, Harri Kinos, Heikki Lamminaho, Timo Nurmi.

Suomen Talotekniikan Kehityskeskus Oy, hallitus: Antti Torkki, YIT Huber Oy ja Pertti Parvikoski, PGP-Putki Oy.

LVI-Keskusliitto ry, hallitus: Ilkka Tykkä (pj), Putki-Sampo Oy, Jyrki Hämäläinen, Eristys HeWaCo Oy ja Pertti Parvikoski, PGP-Putki Oy.

Talotekniikka-Julkaisut Oy, hallitus: Harri Kinos, Putkiwuorio Oy ja Jari Syrjälä.

Suomen Yrittäjät ry, hallitus: Pertti Parvikoski, PGP-Putki Oy.

GCI-UICP, Jari Syrjälä.

6.7

Toimisto ja henkilökunta

Liitolla ei ollut palkattua henkilökuntaa. Liiton hallinnolliset asiat hoiti Talotekniikkaliiton toimisto. Toimitusjohtajana oli Jari Syrjälä ja asiamiehinä toimivat Pertti Aaltonen ja Markku Yliviuhkola.

Liiton toimistopalvelut, kirjanpito, laskutus ja jäsenrekisterin ylläpito hoidettiin Talotekniikkaliiton ja Sähkö- ja telealan työnantajaliiton kanssa tehdyllä palvelusopimuksella.

6.8

Kivijärvi

Hallitus piti 27.5. kokouksen Kivijärven loma- ja kurssikeskuksessa. Tällöin kartoitettiin Kivijärven kunto sekä päätettiin erillisen hoito- ja käyttösuunnitelman tekemisestä.

Kivijärven markkinointia varten tehtiin esite.

Yhteinen rantakalatilaisuus kyläläisten kanssa oli heinäkuussa.

LIITON JÄSENET 31.12.2002

A-M Ilmastointi Ky
ABB Oy
Oy Airduo Ab
Airon Oy
Akaan Putki Ky
Putkieristysliike Matti Alanko
Oy Hilding Andersson Ab
Antilan Vesi ja Lämpö Oy
Are Oy
Armiputki Oy
As Brendeli Grupp
Castmet Oy
Eiran Putkihuoltoliike Oy
Emator Oy
Eper Eristys Oy
Eristyskulma Oy
Eristysliike Ensio Jokinen
Eristyspalvelu Tuovinen Oy
Espoon LVI-Sisustus Oy
Etelä-Vantaan Putki Oy
Euran Putki- ja LVI-Palvelu Ky
Farovent Oü
Firecon Oy
Forssan LVI-Kulma Oy
Forssan LVI-Valmiste Oy
Haagan Putki Oy
Haminan Vesijohtoliike Penttilä Ky
Hana-Pojat Oy
Haveputki Ky
Heinolan LVI-Piste Oy
Heinäveden vjl Karvinen Ky
Helsingin alan LVI-Palvelu Oy
Herttoniemen LVI-Huolto Oy
Herttoniemen Putkivaruste Ky
Eristys HeWaCo Oy
HT-Air Oy
Hyttisen Eristysliike Oy
Hyvinkään E-Putki Oy
Ika-Air Oy
Ilma-Rauta Oy
Ilmajoen Putkirakentajat Oy
Ilmalinkki Oy
Ilmastointi C. Johnsson Oy
Ilmastointi K. Vähöja Oy
Imatran LV-asennus Oy
Installator Ab Oy
IV-Ilmastointihuolto Oy
JH-Ilmastointi Oy
JKL-Hana Oy
JP Yhtiöt Oy
Jurvan LVI-Palvelu Oy
Lämpö- ja Vesij. P.Juutilainen
Jyvä-Hana Oy
Jyväsjaterm Oy
Jämsän Vesi ja Lämpö Oy
Järvenpään Putki- ja Metallityö Oy
Kaakon LVI Oy
Kaksoisputki Oy
Kallion Putki Oy
Kangasalan Putkilämpö Oy
Kar-Met Karjalainen Ky
Kaukalahden Lämpöasennus Oy
Kiilin Putkitus Ky
Koja Tekniikka Oy
Eristysliike Kolu Ky
Korian LVI-Työ Oy
T:mi Aulis Kotilainen putkiurakoitsija
Kotkan Lämpö- ja Vesityö Oy
Kouvolan Asennustyö Ky
Kouvolan Putkityö Oy
KR-Airshaft Oy
Kuhmon Putkityö Oy
Kuopion Lämpölaite Ky
Kuopion Teollisuus- ja LVI-Eristys Ay
Kustavin Asentajat Ky
Kuusankosken Vesi- ja Lämpö Oy
Lahden LVI-Expertti Oy
Lahden Putkihuolto Oy
Lappeenrannan A-Ryhmä Oy
Laurin Putkityö Ky
Oy Leinolab Ab
Livite Oy
Lohjan Vesi ja Lämpö Oy
Loviisan Pelti ja Eristys Oy
LVI-Aitta ja Putkimiehet Oy
LVI-Asennus J. Peräsaari Ky
LVI-Asennus Norrena
LVI-Asennus R. Tuominen Ky
LVI-Asennus Welander Oy
LVI-E. Uusimaa Oy
LVI-Eristys Murto Oy
LVI-Eristysvaltti Oy

LVI-Europe Oy
 LVI-Gerkman Oy Ab
 LVI-Group Oy
 LVI-Halli S. Peltomäki Oy
 LVI-Helin Oy
 LVI-J. Marjamaa Ky
 LVI-Kallaveden Putki Oy
 LVI-Kari Mänty Oy
 LVI-Lappalainen Ky
 LVI-Mikroplast ins.tsto Ky
 LVI-Myller Oy
 LVI-Niemiset Oy
 LVI-Nolvi Ky
 LVI-Palvelu H. Koivumäki Ky
 LVI-Palvelu Kurkinen Ky
 LVI-Palvelu Mauri Ojanen Oy
 LVI-Piste Oy
 LVI-Pohet Oy
 LVI-Putkitus R. Peltonen
 LVI-Rintamaa Oy
 LVI-Saari Ky
 LVI-Sauger Oy
 LVI-Saveko Oy
 LVI-Soisalo Oy
 LVI-Talo P. Kallela Oy
 LVI-Toimisto Novaputki
 LVI-Urakointi Ristola
 LVI-Vesalainen Ky
 LVI-Viitala Ky
 LVI-Wuorio Oy
 LVI-Ässä Ky Rautio Asennustoimisto
 LVIS Kivimäki Oy
 LVIS-Projektit Oy Imatra
 LVIS-Teklog Oy
 LVT-Putki Oy
 Lähiputki Oy
 Lämpö- Vesi Lahtola Oy
 Lämpökarelia Oy
 Lämpöpalvelu LVI-Bioneerit Oy
 Länsirannikon Ilmastointi
 Mansen Putki Oy
 Master-Putki Oy
 Meksport Oy Palontorjunta
 Metallitae Oy Vesi- ja Lämpöjohtopalvelu
 Moision LVI-Saneeraus Oy
 Nelos-Putki Oy
 Nikator Oy
 Nokian ERH-Putki Oy
 Nykyilmastointi Oy
 Okun Putkityö Oy
 Oriveden Metall ja Putki
 Oulun Vesi ja Lämpö Oy
 Pakilan Putki Oy
 Pelti ja Ilmastointiasennus H. Varis
 Peltolan LVIS-Poltinhuolto Oy
 Perusputki Oy
 PGP-Putki Oy
 Pieksämäen Peltityö Heinonen Ay
 Pielisen Putki Oy
 Pihlajamäen Putki
 Pohjanmaan Putki Oy
 Pohjanmaan Vesierkki Oy
 Porvoo Ilmastointi ja Pelti Oy
 Putki-Jussi Oy
 Putki-Karhu Oy
 Putki-Parainen Oy
 Putki-Rex Oy
 Putki-Saarinen Ky
 Putki-Sampo Oy
 Putki-Suomalainen Oy
 Putkiasennus H. Karvonen
 Putkiasennus K. Tuuva Ky
 Putkiasennusliike Lämpölukko Ky
 Putkiliike K.J. Luoma Oy
 Putkiliike P. Nuora Oy
 Putkiset Oy
 Putkisirkko LVI
 Putkistopalvelu Laakso Oy
 Putkityö Hakkarainen Ky
 Putkityö Suomela Oy
 Putkityöliike Mikkola Oy
 Putkiveto Oy
 Putkiwuorio Oy
 Pälkäneen Putki ja Puhallin Oy
 Raahen LVI-Palvelu Oy
 Rannikkoseudun Putkityö Oy
 Rauman Lämpökartano Ky
 Rauman Rauta- ja Putkirakenne Oy
 Reijo Mällinen Oy
 RH-Air Oy
 Rinvestia Oy
 Rörman Ab Oy
 Saari Rauno Oy
 Safoka Oy
 Saipu Oy
 Sakari Vänskä Oy

Salhor-Eristys Oy
 Saneeraus Ake Hirvonen Oy
 Savonlinnan LVI-Palvelu Oy
 Seinäjoen Putki Oy
 Siilin Putkipojat Oy
 Skanska eLVIS Oy
 Ab Alf Slussnäs Oy
 Sodankylän LVI-Tuote Oy
 Someron Putkityö Olander
 Star Expert Oy
 Suomussalmen Vesi ja Lämpö Oy
 Suur-Helsingin Vesi ja Lämpö Oy
 Sähkö ja LVI Pesoset Ky
 Sähköpeko Oy
 Säkylän SP-Asennus Oy
 Talotekniikka Forsblom Oy
 Tekmanni Oy
 Toivalan LVI-Työ Oy
 Total Walther gmbh Feuerschutz und sicherheit
 Turun LVI-Urakointi Oy Wikstedt
 Turun Putkihuolto Oy
 Turun Putkisto- ja Saneerauseristys Oy
 Turun Putkityö Oy
 Turun Rakennusputki Oy
 Turun Seudun Poltin- ja LVI-Huolto Oy
 Turun Vesicenter Oy
 Turunmaan Putkiala Ky
 Tuusniemen Lämpö ja Vesi Oy
 Tyrnävän Putkirakennus Oy
 Töölön Putkiliike Oy
 Urakoitsija Matti Söderholm
 Uudenmaan LVIS-Kanava Oy
 UV-Putki Oy
 UVL-Yhtiö Oy
 Vakka-Suomen Vesijohtoliike Ky
 Vehmaan PK-Metalli Oy
 Vesi Va-Sa Oy
 Vesi- ja lämpöjohtoliike Matti Moksunen Ky
 Vesi- Lämpö Vaskela Oy
 Vesijohtoliike Aulis Mönkkönen Ky
 Vesijohtoliike Gromoff Oy
 Vesijohtoliike H. Westerlund
 Vesijohtoliike J. Luoto Oy
 Vesijohtoliike Järviset Oy
 Vesijohtoliike Kari Anteroinen Tmi
 Vesijohtoliike Leikko Oy
 Vesijohtoliike R Karvinen Oy
 Vesijohtoliike Ruohonen Oy
 Vesijohtoliike Turkka Salonen Ky
 Vesijohtoliike Veljekset Tammi
 Vesinumma Oy
 Vesi-Vuorisalo Oy
 Vihdin Vesi ja Lämpö Oy
 Vimare Oy/Putki-Pale
 Virtain Vesilämpö Ky Aho & Härkönen
 Wemi Service Oy
 Wilen Ky
 WP-Putki ja Hitsaus Oy
 YIT Huber Oy
 Ähtärin Vesi ja Lämpö Oy
 Öljypoltin- ja LVI-Huolto Jari Elo Oy